

Uchwała Nr XLVIII/436/2023
Rady Gminy Belsk Duży
z dnia 29 marca 2023 roku

**w sprawie: przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Belsku Dużym w roku 2022 oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 roku, poz.40) w związku art.110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021r., poz.2268 ze zmianami) Rada Gminy Belsk Duży uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Belsku Dużym w roku 2022 oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej stanowiące załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Belsk Duży.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XLVIII/436/2023
Rady Gminy Belsk Duży
z dnia 29 marca 2023 roku

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BELSKU DUŻYM W ROKU 2022
ORAZ POTZREB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. ZASADY OGÓLNE I ZAKRES PODMIOTOWY USTAWY

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, powołaną do udzielania pomocy osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie jej pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Warunkiem niezbędnym do powstania uprawnienia do uzyskania świadczenia z pomocy społecznej jest uprzednie wykorzystanie własnych środków, możliwości i przysługujących uprawnień. Pod tym pojęciem należy rozumieć nie tylko sytuację materialną i dochodową, w tym posiadane obok dochodów bieżących dobra materialne, ale również umiejętności np. posiadane kwalifikacje zawodowe, właściwości psychofizyczne, aktywność lub jej brak w rozwiązywaniu własnych problemów oraz gotowość współdziałania w tym celu z innymi. Współdziałanie w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej jest obowiązkiem wszystkich osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Odmowa współpracy może stanowić podstawę do odmowy przyznania pomocy lub wstrzymania wypłaty świadczeń.

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin, ich integracji ze środowiskiem oraz zapobiegać powstawaniu trudnych sytuacji życiowych. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i możliwościom pomocy społecznej. Rodzaj, forma i rozmiar udzielonej pomocy powinny stymulować osobę, rodzinę do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów przy wsparciu ze strony profesjonalistów - pracowników socjalnych.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi, kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Podstawowe zasady przyznawania świadczeń określają artykuły 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie, z którymi prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom w przypadku, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza określonego **kryterium dochodowego, które wynosiło:**

- na osobę samotnie gospodarującą - **776 zł**
- na osobę w rodzinie - **600 zł**

Poza spełnianiem kryterium dochodowego konieczne jest wystąpienie, co najmniej jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 pkt. 2 - 15:

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
9. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
10. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
11. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
12. alkoholizmu lub narkomanii;
13. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
14. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Należy zaznaczyć, że **wystąpienie ubóstwa jako jedynej przesłanki nie jest wystarczającym powodem do przyznania pomocy.**

2. ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna, zgodnie z art.15 ustawy o pomocy społecznej, polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zadania pomocy społecznej realizowane są przez ośrodki pomocy społecznej, które w tym celu zostały powołane przez samorząd.

Zgodnie z obowiązującym prawem gmina realizuje następujące zadania:

ZADANIA WŁASNE GMINY O CHARAKTERZE OBOWIĄZKOWYM – art. 17 ust.1:

- ➔ opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- ➔ sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej,
- ➔ udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ➔ przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- ➔ opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- ➔ praca socjalna,
- ➔ organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ➔ prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- ➔ dożywianie dzieci,
- ➔ sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- ➔ kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- ➔ pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- ➔ sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- ➔ utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie dla pracowników,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- ➔ opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

ZADANIA WŁASNE GMINY – art. 17. ust. 2:

- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- ➔ prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- ➔ opracowanie i realizacja projektów socjalnych,
- ➔ podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- ➔ współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

ZADANIA Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ ZLECONE GMINIE – art. 18:

- ➔ organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- ➔ prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ➔ realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art.5a;
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielenie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- ➔ wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

3. PROBLEMY KLIENTÓW KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku 2022 z różnych form pomocy skorzystało łącznie **71 rodzin** (pod tym pojęciem należy rozumieć samotne osoby lub rodziny, które tworzą gospodarstwa domowe), w których żyje **156 osób**. Mając na uwadze, że gmina Belsk Duży liczy 6293 mieszkańców wynika, że różnymi rodzajami świadczeń objętych było 2,48% mieszkańców gminy.

Klienci korzystający z różnego rodzaju świadczeń oferowanych przez Ośrodek borykali się z wieloma najróżniejszymi problemami, powodującymi ich dysfunkcjonalność.

Głównymi przyczynami (występującymi czasem po kilka w jednej rodzinie) **zgłaszania się o pomoc** były :

- ➔ **bezdomność** – dotyczyła **4** rodzin,
- ➔ **bezrobocie** – dotyczyło **12** rodzin,
- ➔ **niepełnosprawność** - dotyczyła **21** rodzin,
- ➔ **długotrwała choroba** - dotyczyła **17** rodzin,
- ➔ **bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego** - dotyczyła **10** rodzin,
- ➔ **alkoholizm** - dotyczył **8** rodzin,
- ➔ **wielodzietność** - dotyczyła **3** rodzin,
- ➔ **rodziny niepełne** – dotyczyły **4** rodzin,
- ➔ **przemoc w rodzinie** – dotyczyła **2** rodzin.

4. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW I FORMY ŚWIADCZONEJ W ROKU 2022 POMOCY ZADANIA GMINY

W roku 2022 ze świadczeń finansowych pomocy społecznej skorzystały ogółem 60 rodzin.

Realizacja zadań w roku 2022 przedstawiała się następująco:

I. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE OD OSÓB POBIERAJĄCYCH ZASIŁKI STAŁE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Wydatkowano 15.600,00 zł w 100% ze środków budżetu państwa, odprowadzono je za 23 osoby. Średnia wysokość składki wynosiła 58,87 zł. Potrzeby na rok 2023 wynoszą 17.090,00 zł.

II. ZASIŁKI STAŁE

Wydatkowano 191.659,43 zł w 100% ze środków budżetu państwa, korzystały z nich 30 osób. Średnia wysokość zasiłku wynosiła 558,77 zł. Potrzeby na rok 2023 wynoszą 179.498,00 zł.

III. ZASIŁKI I POMOC W NATURZE

Wykorzystano 499.567,96zł, w tym ze środków budżetu państwa w wysokości 14.850,00zł w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2019-2023 oraz 500,00 zł na zasiłki okresowe. Wydatkowanie środków na poszczególne formy pomocy ilustruje tabela nr 1

Tabela nr 1

WYDATKOWANIE ŚRODKÓW Z ZADAŃ WŁASNYCH

Rodzaj świadczenia	Łączny koszt	Ilość rodzin objętych pomocą	Ilość świadczeń	Potrzeby na rok 2022
Zasiłki celowe	8.730,22	18	27	15.341,00
Zasiłki okresowe	500,00	1	2	700,00
Program „Posiłek w szkole i w domu”	25.131,19 w tym ze środków budżetu państwa 14.850,00 zł w ramach realizacji rządowego programu „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2019-2023.	28 osób	3 427	34 000,00
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	435.500,55	10	120	553 029,00
Odpłatność za pobyt w schronisku dla bezdomnych	29.706,00	3	23	27 430,00

Posiłki dla dzieci finansowane przez Ośrodek spożywane były w 2 szkołach podstawowych i przedszkolu.

III. USŁUGI OPIEKUŃCZE

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą zostać przyznane osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi

przyznawane są także osobom w rodzinach, ale rodzina nie jest w stanie zaspokoić potrzeb w zakresie opieki.

W ramach wykonywanych usług pomoc udzielona była w zakresie obsługi higieny osobistej i mieszkania, przynoszenie opału i rozpalania w piecu, załatwiania wizyt lekarskich i realizowanie recept oraz dokonywanie zakupów artykułów spożywczych.

Usługi opiekuńcze świadczone były dla **3 osób**, koszt usług to **11.374,99 zł**. Potrzeby na rok 2023 wynoszą **23.181,00 zł**.

IV. PRACA SOCJALNA

Na rzecz klientów świadczona była również pomoc pozamaterialna w formie **pracy socjalnej**. Od 2004 roku jest ona zadaniem obowiązkowym gminy.

Pod pojęciem tym należy rozumieć działalność, która ma na celu ułatwienie wzajemnego przystosowania jednostek, rodzin i środowiska społecznego oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystanie możliwości tkwiących w ludziach, w stosunkach interpersonalnych oraz zasobach udostępnianych przez społeczności lokalne. Jest to działanie, które koncentruje się na rozwiązywaniu najróżniejszych problemów - od motywowania osób bezrobotnych do poszukiwania pracy po przywrócenie stabilizacji w rodzinach - i opiera się na:

- zaangażowaniu odbiorcy usług w rozwiązywanie problemu;
- zasobach klienta i społeczności;
- uporządkowanym procesie pomocy;
- planowanych wysiłkach podejmowanych na rzecz zmian.

Praca socjalna ukierunkowana jest na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania klienta (rodziny). Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji godnej człowieka. W roku 2022 pracą socjalną objęto **71 rodzin**.

V. DODATEK OSŁONOWY

W 2022r wypłacono 858 świadczeń w łącznej kwocie **565.904,60 zł**.

VI. JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE 300 zł dla OBYWATELI UKRAINY

W 2022r. wypłacono 838 świadczeń w łącznej kwocie **251.400,00 zł** z Funduszu Pomocy na wypłatę jednorazowych świadczeń pieniężnych dla obywateli Ukrainy, art. 31 Ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, finansowane z budżetu państwa).

VII. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Na wypłatę świadczeń w 2022 roku wykorzystano kwotę:
- **1.488.797,97 zł na wypłatę 5.705 świadczeń,**
- **83.172,76 zł na opłacenie 203 składek na ubezpieczenie społeczne od osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne**

- 15.958,00 zł na opłacenie 84 składek zdrowotnych od osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne

VIII. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE (RODZINA 500+)

Na wypłatę świadczeń w 2022 roku wypłacono **5.451 świadczeń na kwotę 2.717.957,60 zł**. Realizacja świadczenia trwała od 01.01.2022r do 31.05.2022r. następnie realizację świadczeń przejął ZUS.

5. PARTNERZY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Wszelkie przedsięwzięcia prowadzone na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej są prowadzone we współpracy z różnymi podmiotami, którym leży na sercu dobro mieszkańców naszej gminy.

Nasi główni partnerzy to m.in.:

- ⇒ szkoły,
- ⇒ policja,
- ⇒ przedszkole,
- ⇒ placówki służby zdrowia,
- ⇒ kościół katolicki.